

Diagnostiikkakeskus	MENETTELYOHJE	Versio: 14	s. 1/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 25.4.2024	
Mittalantin käyttö natiiviröntgenissä			

Mittalantin käyttö natiiviröntgenissä

Mittalantin käyttö natiiviröntgenissä.....	1
Kirjaaminen	1
Mittalantin käyttö	1
Huomioon otettavaa	1
Käyttö kuvauksissa	2
Mallikuvat	2
Lisätietoja antaa	4
Liittyvät ohjeet	4

Kirjaaminen

- NJ2MA** Alaraajan mekaaninen akselimittaus (**NJ2YA** ilman lausuntoa)
- NG1AA** Polven natiiviröntgen (**NG1YA** ilman lausuntoa)
- NG1EA** Polvien kuormitustutkimus, natiiviröntgen (**NG5YA** ilman lausuntoa)
- NF1AA** Lonkan natiiviröntgen (**NF1YA** ilman lausuntoa)
- NE1AA** Lantion natiiviröntgen (**NE1YA** ilman lausuntoa)

Mittalantin käyttö

Yleisimmin käytettävän mittalantin halkaisija on 30 mm, mutta mittalantin tai -kuulan koko voi joissakin tapauksissa vaihdella. Tarvittaessa katso ohje [lähettävälle yksikölle](#). Mittalantia käytetään kuvissa, jotta proteesileikkausta suunnitteleva ortopedi pystyy valitsemaan oikean proteesityypin ja koon. Mikäli ortopedian yksikössä on käytössä proteesinsuunnitteluohjelmisto, joka edellyttää tästä poikkeavaa mittalantin kokoa tai mittakuulaa, lähettävä yksikkö ohjaa potilaat kuvattavaksi röntgenyksikköön, jonne on toimitettu tarvittavat mittakuulat tai -lantit.

Mittakuulan tai -lantin halkaisija merkitään kuvaan.

Kiinnitys potilaaseen esim.:

- Puhdistusta kestävä nauha, jossa on tasku lanttia varten.
- Muovipussi, joka teipataan potilaan iholle.
- Teippi, jolla voi kiinnittää lantin suoraan iholle polvikuvauksissa.
- Tubinette, esim. 20 mm.

Huomioon otettavaa

Ennen proteesileikkausta otetut kuvat, joissa on mittalantti, saavat olla korkeintaan 6 kuukautta vanhat. Mittalantin on näyttävä kuvassa kokonaan. Mittalantin tulee myös erottua kuvasta (ei saa olla 'ylivalottunut'). Jotkin ortopedien käyttämät suunnitteluohjelmat saattavat edellyttää koko mittalantin erottumisen niin, että sen reuna ei saa olla puolivarjon (penumbra) alueella. Katso myös [Menettelyohjeet](#).

Mittalantin käyttö, 50 vuotta täyttänyt potilas:

- polvi (ei trauma) ja
- lonkka

Mittalantin käyttö, alle 50-vuotias potilas:

- proteesisuunnittelu, ei ikärajaa ja
- alaraajan mekaaninen akseli, 16 vuotta täyttäneet.

Mekaanisen akselin mittaus, alle 16-vuotiaat lapset: Kuvaukset on Kymenlaaksoa ja Etelä-Karjalaa lukuun ottamatta keskitetty Uuden lastensairaalan röntgeniin. Kuvauksessa käytetään lastenortopedien edellyttämää kuvaustekniikkaa ja erityisvälineistöä.

Diagnostiikkakeskus	MENETTELYOHJE	Versio: 14	s. 2/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 25.4.2024	
Mittalantin käyttö natiiviröntgenissä			

Käyttö kuvauksissa

Lantio	Lantion AP maaten tai seisten: Mittalantti asetetaan lonkan sivuun trokanter-tasolle anterioposteriorisesti tai reisien väliin, jolloin ylä-ala-suunnassa lantti on mahdollisimman lähellä symfyysin tasoa.
Lonkka	Lonkan AP: Mittalantti asetetaan lonkan sivuun trokanter-tasolle anterioposteriorisesti, jolloin ylä-ala-suunnassa lantti on mahdollisimman lähellä symfyysin tasoa.
Alaraajan mekaaninen akselimittaus	Mittalantti asetetaan polven lateraali- tai mediaalipuolelle, fibulan pään korkeudelle ja anterio-posteriorisesti keskelle polviniveltä.
Polvi	AP: Mittalantti asetetaan polven lateraali- tai mediaalipuolelle, fibulan pään korkeudelle ja anterio-posteriorisesti keskelle polviniveltä.
	Sivu: Mittalantti asetetaan polven etupuolelle tai polvitaiteeseen keskelle polviniveltä.

Mallikuvat

Mallikuvat – alaraajan mekaaninen akseli	
	
<p>Mittalantti polven lateraali- (tai mediaali)puolella.</p>	

Mallikuvat – lonkka

Mittalantti reiden lateraali- (tai mediaali)puolella.

Mallikuvat – lantion AP seisten

Mittalantti reisien välissä nauhaan kiinnitettyinä

Mallikuvat – lantion AP maaten (proteesilanttio)

Mittalantti reiden lateraali- (tai mediaali)puolella.

Diagnostiikkakeskus	MENETTELYOHJE	Versio: 14	s. 4/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 25.4.2024	
	Mittalantin käyttö natiiviröntgenissä		

Mallikuvat – polvi

AP/PA: Mittalantti polven lateraali- (tai mediaali)puolella.

Sivu: Mittalantti polven etupuolella.

Lisätietoja antaa

[Natiiviohjetimi ja prosessinomistaja](#)

Liittyvät ohjeet

Diagnostiikkakeskus, radiologian menettelyohjeet

- Natiiviröntgentutkimusten yleisohje
- Menettelyohjeet: Alaraajan mekaaninen akselimittaus, Lantion ja lonkan natiiviröntgen ja Polven natiiviröntgen.

Laatija: Merja Wirtanen

Muut laatijat: Henna Heldt; Riitta Hautamäki; Aki Kotipelto; Hanna Pietikäinen; Anu Peräniemi; Annastiina Välisuo

Liittyä tutkimuksiin:

Liittyä tutkimusryhmään: Lantio ja raajat

Lisätieto: Muutettu lisätietojen kysyminen, katkaistu linkit.

Tunniste: 144

Jakelu, Eetteri: Radiologia > Natiivitutkimukset > Ohjeet omalle henkilökunnalle > 1_Natiivikuvantamisen ohjeet > 6_Alaraajojen natiiviröntgentutkimukset

internet: Tutkimusohjekirja > Radiologia